

циганска миграционна вълна т.нар. „влашки“ цигани си строят колиби „съвсем отделно от града и на юг от турския квартал край самия Куруч“ (Табаков 1911: 391).

Най-ранните сведения за циганска махала в Старозагорско са от Чирпан. Арабският пътешественик Хаджи Калфа, минал в този район през първата половина на XVII век, отбелязва: „Във всяка турска махала имаше джамия, освен оная около „Дик-боя“, дето нямаше джамия и се казваше „Чингене махлеси“. Циганската махала е в съседство с турска, а българската е отделена от тях с река и мост.“ През 1859 г. в Казанлък има две цигански махали. Циганите, които заемат по-източния край са по-стари жители. „В края на 1871 г. Ески Заарата (Стара Загора – б.а.) имаше 35 махали: 15 български, 18 турски, една чифутска (еврейска - б.а.) и една ченгене махалеси... На запад от конака беше чифутската махала, а покрай Бедечка беше ченгене махалеси. Те си имаха башка чери-башия“ (Иванова, Кръстев 2006: 35-44).

В Пазарджик към средата на XIX век има три цигански махали, които се намират в източната периферия на града. „Турските“ цигани живеят в „Дере махала“, но от тях има и в средата на града, около бившия затвор. „Българските“ цигани са пръснати сред българското население в „Чиксълън“ и „Ени махала“. По това в града много от турските конаци са и чифлици. Постройките в чифлиците, където живеят ратаите – българи и цигани, са свързани с бейския конак (Батаклиев 1969: 201-203, 209).

Продължава започналата вече тенденция към трайното усядане и по селата. През първата половина на XVII век султан Мурад IV заселва цигани в Жеравна „с едно условие – да водят уседнал живот и да ходят „на война“, т.е. да пасат султанските и бейските коне в Цариград...“ (Табаков 1911: 515). „Колибите извън стените на паланката (село между Ниш и Пирот – б.а.) са на цигани“ (Немски и австрийски пътеписи 1986: 304 – Кемпелен, 1741 г.). През 1818 г. английският пътешественик Уилям Макмайкъл, преминавайки през българските земи, забелязва по долното течение на р. Янтра „няколко малки села, заселени изцяло с тъмни, мургави цигани. Обратно на обичайно неуседналия начин на живот, тези необикновени хора, известни между турците като „чингенез“, тук ги видяхме да живеят уседнал живот“ (Английски пътеписи 1987: 552).

Село Джуранлии (дн. Калитиново, Старозагорско – б.а.) е „турско

* чери-башия, от турски - цигански главатар